మిట్టపల్లాలు

బి. రాధ

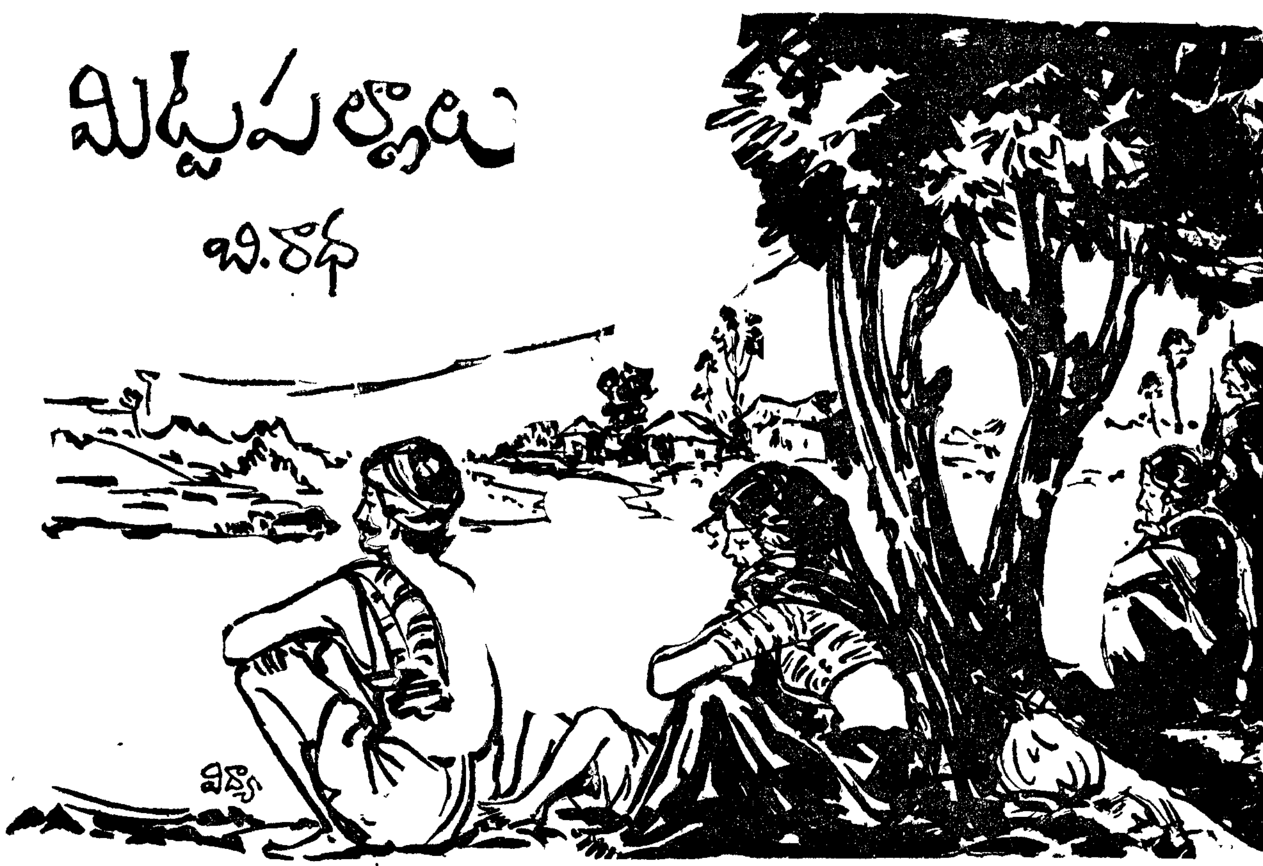

“మా యట్టి పేదోళ్లంటే దేవుని క్కూడా దయ లేదు. లేకుంటే వర్సాలేకుండా ఇట్టగ సంపుతాడా ... ఓ గంగమ్మో! ... ఒక్క వాన గురిత్తే తిండి లేకుంటె మావె పిల్లోడిట్టా అన్యాయం గాకుండె గదా ... నా పిల్లగాడు సచిపోయి వాడోయ్ నానేంటి సేత్నునోయ్ దేవుడో!”... అని గుండెలు బాదుకుంటూ ఏడుస్తోంది బస్స్టాపు అనబడే ఒకచెట్టు కింద కూర్చున్న లచ్మక్క. రాయలసీమలో ఓ మారుమూలున్న లింగపురం ఒక బస్స్టాండు వుండదగ్గంత ఊరు కాదు. అందుకనే ఓ మట్టిరోడ్డుని గవర్నమెంటువారు అతికష్టంమీద వేయించి ఆర్. టి. పి. వాళ్ల దయా ధర్మంతో ఏదో రెండు బస్సులు తోలుతున్నారు.

అప్పుడే బారెడు పొద్దెక్కింది. బస్సు రావడానికి సరిగ్గా అయితే గంట, ఆర్.టి.పి. వాళ్ల మూడ్స్ బావులేకపోతే రెండు గంటల పైనే పట్టుముంది. “ఏంటి చేత్తాం నోరు ముయ్యే” అంటూ విసుక్కుంటున్నాడు చంద్రాయుడు. మధ్య మధ్య కళ్లు మూసుకుని ఒంటిమీద తెలివి లేకుండా పడున్న పిల్లాడిని చూస్తూ వచ్చే కన్నీళ్లని అపుకుంటూ “నీ యవ్వ యెదవ బండింగా రాదేంటి?” అనే మాటల కింద పైకి ఉబుకుతున్న బాధని నొక్కి పట్టేస్తున్నాడు. చంద్రాయుడి విసుగు మాత్రం లచ్మక్కమీద ఏమీ పని చెయ్యడం లేదు ... “చక్కంగున్న పిల్లోని మీద ఏవరి గన్ను పడినాదో ఏందో పీనుగల్లె పడిపోయినాడు ... ఏవోరికేం కీడు సేసినాడని ఈడికిట్లాగైంది నాయనోయ్”... అంటూ ఎడతెరపి లేకుండా శోకాలాపన పెడుతోంది ... మధ్య మధ్యలో బుర్ర మీది కొంగు ముందుకి లాక్కుని అందులోనే చీదుకుంటూ ... ప్రక్కనే కూర్చున్న నాగమ్మ, రామక్క “ఏంటి జేత్తావొదినా దినాలు బాగ లేకుంటే! ఊర్కోర్కో” అని ఓదారుస్తున్నారు. మరో నలుగురైదుగురు పెద్దలు, పది పదిహేను మంది పిల్లలు, కొంతమంది ఆడాళ్లతో రోడ్డంతా సందడిగా వుంది. ఎవరికి తోచినట్టూ వాళ్ళు తలా ఒక మాటా అంటున్నారు. “ఏదీయాడదగిలింది?”, “అబ్బో పెద్దంగ తగిల్నయే దెబ్బలూ?” అంటూ తోసుకు తోసుకు చూస్తున్నారు రాముణ్ణి.

మరో గంటకి బస్సు వచ్చింది. రాముణ్ణి తీసుకుని చంద్రాయుడు, లచ్మక్క దాంట్లో ఎక్కి పట్నానికి బయలుదేరారు. ప్రతిసారి పట్నం వెళ్లేటప్పుడు తీసుకెళ్లమని ఏడ్చి పెడబొబ్బలు పెట్టినా తీసుకెళ్లని వాళ్లు ఇవాళ రాముడు నోరు తెరిచి అడక్కుండానే తీసుకెళ్తున్నారు చంద్రాయుడు దంపతులు. బస్సు తలుపు లాగి వేస్తున్న కండెక్టరు విసుక్కుంటున్నా లెక్కచెయ్యకుండా తల ఇవతలికి పెట్టి “పిల్లోండ్ని జూసుకోండ్రక్క ... మల్లా మేమొచ్చే తాల్కి ఏ పొద్దవుతదో ఏందో” అని రామక్కతో ఇంకా ఏదో చెప్పబోతుండగా కండెక్టరు ‘రైట్ రైట్’ అనడంతో చంద్రాయుడి మాటల్ని మింగేసి దుమ్ము రేపుకుంటూ బస్సు వెళ్లిపోయింది. ఇదేనుమీ నా సంపదన్నట్టు విరటి ధూళితో తుళ్లి పడుతున్నట్టుంది రోడ్డు.

బస్సులో మళ్లీ కదిలించారెవరో సంగతేంటని. దాంతో తిరిగి వర్షాలు కురిపించని దేవుణ్ణి, దయాదాక్షిణ్యాలు లేని మనుష్యుల్ని బస్సు ఊరు దాటింది గనా అనే ధైర్యంతో దుమ్మెత్తిపోసింది. కాండెక్టరు రెండుమూడు సార్లు గొడవ చెయ్యద్దని చెప్పి చూసి మరి లాభం లేదని పూరుకున్నాడు. ఏంత గొడవ పెట్టేస్తోందో అని మొహం చిట్లిస్తూ

పేపర్లో, పుస్తకాల్లో అడ్డు పెట్టుకున్నారు నవనాగరికులం అనుకునేవాళ్ళు. ఒకళ్లిద్దరు మాత్రం కురవని వానలకి తగిలిన దెబ్బలకీ ఎక్కడ చుట్టరికమా అని బుర్ర గోక్కున్నారు. సరే...మళ్లీ చెప్పకపోతుందా కథాకమీషు అనే ధైర్యంతో కూర్చున్నారు. తర్వాత నెమ్మది మీద లచ్చమక్క స్వగతం కొంతా చంద్రాయుడి కథనం కొంతా కలిపి టూకీగా కథ ఇది ...

చంద్రాయుడూ, లచ్చమక్క ఇంకా ఎంతో మంది గవర్నమెంటు వాళ్లిచ్చిన జాగాల్లో గుడిసెలు కట్టుకుని ఊరికి దూరంగా ఉంటున్నారు. వాళ్ళకున్నది ఒకే ఒక్క నీటి సదుపాయం పంచాయతీ వాళ్ళు వేయించిన బోరింగు. అంతకు ముందు రెండు బావులుండేవి ... అంటే ఇప్పుడు లేవని కాదు. ఉన్నాయి కాని వాటిలో నీళ్ళు మాత్రం లేవు. రెండ్రోజులు కిందట ఆ వాడలో ఆడాళ్ళందరి నోటా ఒకేమాట ... ఎదవనాయాండ్లెవరో బోరింగిరిపి పెట్టినారు. నీళ్ళకి యాడికి పోవాల్న. దొంగెదవలకి యారే ఏనేం చిక్కనట్టుండాది..." అంటూ...సమాజంలో సమర్థత, పరపతి లేని జనాభా వాళ్ళది. వెయ్యి గుళ్ళ పూజారి వి. డి [illegible]ని పట్టుకోవడం వాళ్ళ తరం కాదు. ఒకవేళ పట్టినా వాడి జేబు పట్టేంత డబ్బు ఇవ్వడం కూడా వాళ్ళకి చేతకాని పనే. అందుకని ఊళ్లో ఉన్న మోతుబరి ఒకతన్ని బతిమాలి దూరంగా ఉన్న తోటలో మిషన్ వేయించి కాలువ వెంట వచ్చే నీళ్ళు తెచ్చుకుంటున్నారు. కూలి నాలికి వెళ్ళకపోతే కూడు నోటికి రాదు. పిల్లల్ని పంపాలంటే తోట చా దూరం. అందుకని వూరు తెల్లారక ముందే ఆడాళ్ళు బయలుదేరి నీళ్ళు పట్టుకొచ్చుకుంటారు.

ఆ రోజు లచ్చమక్క పొద్దున్నే నీళ్ళు తెచ్చి కుండ నింపి, అన్నం వండి కూ బయల్దేరింది పోతూ పోతూ "ఓరే పిల్లా గంగుల్ని జూస్కో. పిన్నోడు భద్రంరా మామ నీళ్ళు బోర్లించేవోరే నరుకుతాము ..వటి దంక అయ్యే నీళ్ళు..." అని ఎదురుగా గోలీలాడుకుంటున్న ఎనిమిదేళ్ళ ఆణ్ణి హెచ్చరిస్తూ కదిలింది. తల్లి కనుమరుగాగానే రాముడు ఐదేళ్ళ గంగిని చెయ్యిపట్టి లాగుతూ, వంటిమీద గుడ్డముక్కన్నా లేని రెండేళ్ళ పిన్నోణ్ణి సంకనేసుకుని, కారు ముక్కుని చొక్కా చేతికి రాసుకుంటూ స్కూలు వైపుకి నడిచాడు. వాడి జేబులో పొద్దు వాళ్ళయ్య ఇచ్చిన పదిపైసల బిళ్ళ కదుల్తోంది. ఏం కొనుక్కోవాలా అన్న ఆలోచన బుర్రలో తొలిచేస్తుండటంచేత కాబోలు మధ్యమధ్యలో బుర్ర గోక్కుంటూ అడుగు లేస్తున్నాడు. బోలెడంత ఆలోచించేసి చివరికి స్కూలు చేరుకుని అవ్వ దగ్గర వేరుశనక్కాయలు కొనుక్కుని, కాసేపు అటూ ఇటూ తిరిగి తిండి వేళకి ఇల్లు చేరుకున్నాడు. తడికె కొక్కెం తీసి లోపలికి అడుగేసాడు. అంతే ఎక్కడినుంచో వాడి దోస్తు తిప్పన్న రొప్పుకుంటూ వచ్చి "ఓరే రామన్నా బిరీన బువ్వదిని రారా చిల్లాగట్టెకి మన జతగాళ్ళంతా రెడీగున్నారు వస్తున్నావు గదా" అంటూ ఒక్క అరుపు అరిచి పరుగులంకించుకున్నాడు.

అందరూ రెడీగా ఉంటే తనదేగా ఆలస్యం. చెల్లికీ తమ్ముడికి అన్నం పెట్టి తను తిని వెళ్ళాలి ...ఈ లోపున చిల్లాగట్టె తీసిపెట్టుకోవాలి...అనుకోవడమేమిటి వెంటనే చూరులోంచి దాన్ని లాగి సిద్ధంగా ఉంచాడు. కుండలో నీళ్ళు ముంచి, పిల్యారి చిప్పల్లో ఇద్దరికీ పెట్టి తనూ పెట్టుకుని ఆదరా బాదరాగా నోట కుక్కుకున్నాడు. పిల్లలిద్దరినీ పెట్టవలసినంత హడావుడి పెట్టాడు... మధ్యలో చిన్నవాడికి రెండు అంటించాడు కూడా. ఎలాగైతేనేం తడికె చిలుకు వేసి తమ్ముణ్ణి చూస్తుండమని చెల్లికి అప్పగించి నాలుగిళ్ళ అవతలున్న చెట్టు కిందున్న మిత్ర బృందాన్ని చేరుకున్నాడు. ఆట మాంచి రసపట్టులో వుండగా బోర్‌వెల్ వేసేవాళ్ళు వచ్చారనే వార్త వాడంతా తెలిసిపోయింది. దాంతో రాముడు వాడి స్నేహితులూ ఆట కట్టేసి అక్కడికి చేరుకున్నారు. ఇంతలో వాడలోని ముసలి వాళ్లెవరో పాడైన బోరింగు రిపేరు గురించి వచ్చిన వాళ్ళని అడిగారు. కాని దాని సంగతి మాకు తెలియదు, కొత్తది వెయ్యడమే మా డ్యూటీ అన్నారు వాళ్ళు. బోరింగు వేస్తుంటే వచ్చే శబ్దం పిల్లల చెవులకి శంకరాభరణం పాటలకంటే ఇంపుగా వుంది. సాయంకాలం ఎప్పుడైపోయిందీ రాముడికి తెలియలేదు. తల్లి తన కోసం కబురు చెయ్యడంతో స్పృహలోకి వచ్చి వాడు ఇంటికేసి దౌడు తీసాడు.

"ఓరి రాముడో యాడ సచ్చినావురా..." తల్లి తిట్లు అల్లంత దూరానికే వినబడుతున్నాయి. ఆ తిట్లన్నీ తనకేనని తెలుసు వాడికి. చెల్లిని, తమ్మణ్ణి చూడకుండా పోయినందుకేమో అని బిక్కు బిక్కుమంటూ ఇంట్లో కాలు పెట్టాడో లేదో లచ్చమక్క వాడి జుట్టు పట్టుకుని వంచి వీపుమీద నాలుగు వడ్డించింది ఊపిరి పీల్చుకోనీకుండా బాదేసింది. "ఎదవ నీళ్ళంత ఇట్ల పారేసినావు రేతికి కూడెట్ట వతాదనుకుంటివిరా ఎదవ సచ్చినోడా! నిన్ను ఈ పొద్దు నరికేత్తామురా ఎదవనాయాలా!" అని దెబ్బలూ తిట్లూ సమానంగా పెడుతోంది లచ్చమక్క. దెబ్బల

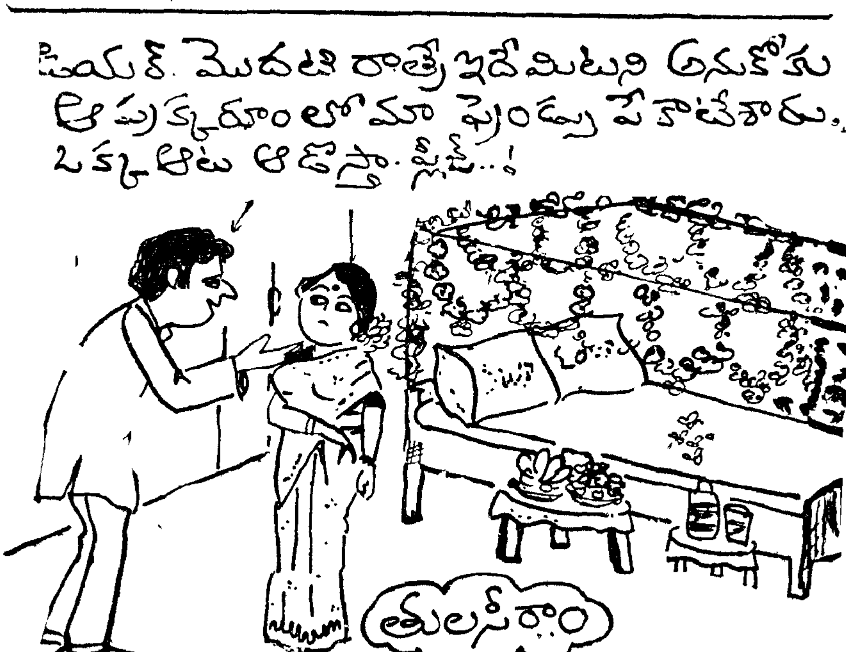

సినీ క్విజ్ పోటీ

తెలుగు సినీ క్విజ్ పోటీలో పాల్గొని రూ. 10,000 నగదు బహుమతులు గెలవండి. పోటీలో పాల్గొన్న పత్రికల్లో ప్రతి నెలలో 5 గురికి బెంగుళూరు నగర పర్యటన ఉచిత అవకాశం. ఎంట్రీలకొరకు 85 పైసల స్టాంపులు పంపుతూ వెంటనే వ్రాయండి.

విజయబుక్ వరల్డ్,
పోస్ట్‌బాక్స్ నెం. 6959.
బెంగుళూరు సిటీ-560002.

సంతానము
గర్భాశయ వ్యాధులు
సుఖ ప్రసవము
సెక్స్ ఆంతరంగిక
సమస్యలు
మొలలు,చర్మవ్యాధులకు
అనుభవ చికిత్స.
పోస్ట్‌ద్వారా చికిత్సకలదు.

సరోజ నర్సింగ్ హోమ్
డా.ఎస్.సరోజినీదేవి-డా.వి.మధు.
(సెక్స్ స్పెషలిస్ట్)
శ్రీనివాసమహల్,గణపతిరావురోడ్, విజయవాడ-1
బ్రాంచి: ... గుంటూరు-1

మిట్టపల్లాలు

ఉధృతం తగ్గాక రాముడు కుండ పక్కనే పడున్న బొంగరాన్ని చూసి అయితే ఇది తమ్ముడి పనన్నమాట అనుకున్నాడు - వెంటనే తల్లితో ఏడుపుని ఆపుకుంటూ “నామ గాడే సిన్నోడు బొంగరంతో కడవ పగలేసినాడు” అని తన నిర్దోషిత్వాన్ని చెప్పుకున్నాడు. అసలే కోపంమీదున్న అవ్వక్క “ఏందిరా నువ్వు జేసింది గాక నోరు లేనోని మీదేస్తుండావురా? కడవనీల్ను కొండ్రాకుంటే నీకు కూడెట్టేది లేదు” అంటూ వాణ్ణి బయటికి తోసింది... అసహాయతతో వచ్చిన కోపం పట్టలేక.

కిందపడ్డ రాముడికి మోచెయ్యి డోక్కుపోయింది. కాని వాడిప్పుడు దాన్ని పట్టించుకునే స్థితిలో లేడు. పొద్దుట ఆదరా బాదరాగా నాలుగు మెతుకులు తిన్నాడు. ఆటల ధ్యాసలో పడి ఇంతసేపూ తెలియలేదు గాని కడుపులో ఆకలి మండుతోంది. వాడికి తల్లి కోపం సంగతి బాగా తెలుసు. నీళ్లు లేనిదే అన్నం పెట్టదు. ఇనప కడవ చేతో పట్టుకుని ఎక్కడి నుంచి తేవాలా అని ఆలోచించాడు. పొద్దుటవాడలో వాళ్ళు వెళ్లే తోటకి ఇప్పుడు వెళ్ళి లాభం లేదు. చీకటి పడ్డాక మిషను వెయ్యరు. ఇంకేం చెయ్యాలి? ఊళ్లో కెళ్ళి నాలుగైదు చోట్ల బావుల దగ్గర నీళ్ళు తోడుకుంటున్న వాళ్ళని అడిగాడు. కాని ఎవరూ వాడి మాట వినిపించుకోలేదు. ఏం చేస్తారు. వాళ్లే బావుల్లో నీళ్లూరక వంతు ప్రకారం తోడుకోవడంతో దెబ్బలాడుకు చస్తున్నారు. పోనీ కరణంగారింటికి వెళితే అన్న ఆలోచన వచ్చింది రాముడికి. వూళ్లో బావులన్నీ ఎండిపోయినా వాళ్ళ బావిలో నీళ్ళుంటాయి. కాని అక్కడికి వెళ్ళాలంటే భయం. కరణంగారు గాని వాళ్ళావిడగాని తనని ఆ చుట్టుపక్కల చూస్తే అమ్మబాబోయ్ ఇంకేమైనా వుందా? చంపేస్తారు. లాభం లేదు అనుకున్నాడు.

బాగా చీకటి పడిపోయింది. ఏమైతే అదే అయింది ఇంటికెళ్ళిపోతేనో... అనుకుంటే తప్పతాగి వచ్చే తండ్రిగుర్తుకు రాగానే వాడికి నీరసం రెట్టింపు అయింది. ఒకపని చేస్తేసరి తను స్కూలు దగ్గర ఎప్పుడూ చూస్తుంటాడుగా కరణంగారి పిల్లలు చాలా మంచి వాళ్ళు. పెద్దవాళ్ళ కంట పడకుండా వాళ్లని అడిగితే పోస్తారు అని నిశ్చయించుకున్నాడు. రాముడు అక్కడికి చేరుకునే సరికి పెరటి వైపున బావి సందడిగా వుంది. భోజనాలవుతున్నందుకనుకూ చవగా కంచాలూ, గ్లాసులూ చప్పుడవుతున్నాయి పనివాళ్ళు కావళ్లు బావి దగ్గర నీళ్ళు తోడుతున్నారు చీకట్లో కనబడంలేద దడికకట్టిన తడికెని ఆనుకుని కూర్చున్నాడు రాముడు. ఆకలి ఎక్కువగా వుండటం నీరసంగా అనిపించి కాసేపు కళ్ళు మూసినాడో లేదో మగత కమ్మేసింది.

తెలివొచ్చి ఉలిక్కిపడి లేచాడు అప్పటికే రాత్రి బాగా పోయినట్టుంది టైము ఎంతైవుందో రాముడికి తెలియడంలేదు. ఎక్కడా చప్పుడూ లేదు. కరణంగారింట్లో అంతా పడుకున్నట్టున్నారు. హఠాత్తుగా మెలుకున్న రాముడికి కాస్సేపు తనెక్కడున్నది తెలియక భయపడ్డాడు. అంతా జ్ఞాపకం వచ్చి వాడికి దుఃఖం ముంచుకొచ్చి ఆకలితో కడుపు నకనకలాడి పోతోందాహంతో నోరెండిపోతోంది. అసలు తను అనుకున్న దొకటి అయింది మరొకటి! ఇప్పుడు నీళ్లెవరిని అడగడం? ఇప్పుడే ఇంట్లో వుంటే తల్లి తిట్టో కొట్టో అన్నట్టేది. ముందు గొంతుకలో గుక్కెడు నీళ్ళుపడందే అడుగు దూరం కూడా నడవలేకున్నాడు. ఎలాగో ధైర్యం చేసి తడికెతోసుకుని అడుగులో అడు

చిట్కాలు!

1. గాజుగ్లాసులో స్పూను వుంచితే వేడిగా వున్న కాఫీగాని, టీగాని గ్లాసులో పోసినా గ్లాసు పగలదు.
2. బూట్ పాలిష్ గట్టి పడితే దానిలో టర్పన్‌టైన్ వెయ్యండి
3. వాటర్ కలర్సు గట్టి పడితే గ్లిజరిన్ వెయ్యాలి.
4. నెయ్యి తేటగా, కమ్మగా వుండాలంటె బెల్లం గెడ్డ వెయ్యండి.
5. వెండి వస్తువులమీద మరకలు పోవాలంటె వుప్పుతో శుభ్రంచెయ్యండి
6. కత్తులు తుప్పు వదలాలంటె వుల్లిపాయని రెండు, మూడు సార్లు కొయ్యాలి.

— జి. వి. ప్రసాద్

గేసూ బావి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. గుడ్డి వెన్నెల్లో చాంతాడు కనబడుతోంది. ఊపిరి బిగబట్టి బిందెకి తాడు తగిలించి బావిలోకి అతి నెమ్మదిగా జారవిడిచాడు. సరిగ్గా రెండు బారలు లాగాడో లేదో "ఎవడ్రా బావిదగ్గర?" అంటూ వినబడ్డ కరణంగారి కేకతో గుండె గుభేలు మంది రాముడికి! బిందె వదిలేసి ఎలా పారిపోవడమా అని ఒక్క క్షణం ఆలోచించే లోపునే పనివాడు రాముణ్ని ఒడిసిపట్టేసేడు. ఇంతలో కరణంగారు, తక్కిన పనివాళ్ళూ అక్కడికి చేరుకున్నారు దీపం పట్టుకున్న పనివాడు రాముణ్ని చూసి విభ్రాంతిపోయి "మన మాదిగ చంద్రాయుడి కొడుకండయ్యా" అన్నాడు భయపడుతూ. "ఏంటీ! ఎంత ధైర్యంరా నీకు. బావి ముట్టుకుని మైల చేస్తావా దొంగ వెధవా! బుద్ధొచ్చేటట్టు బాదండ్రా లంజకొడుకుని... సున్నంలోకి ఎముక లేకుండా తన్నండి" అని ఆవేశం పట్టలేక చిందులేసారు కరణంగారు. "దొంగ నాయాలా నీకిట్టా బుద్దెట్టాగ బుట్టిందిరా" అంటూ పనివాళ్ళు శక్తికొద్దీ తగిల్చారు. ఈ గొడవకి ఇంట్లో వాళ్ళందరూ లేచారు. ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళు తొంగి చూసారు. కాని ఆ చిన్న కుర్రాణ్ని పశువును బాదినట్టు కొడుతుంటే వద్దనే ధైర్యం ఎవరికీ లేకపోయింది. ఉదయం నుంచీ తిండీ తిప్పలూ సరిగ్గా లేని రాముడు తెలివితప్పి పడిపోయాడు. కఱతో వాణ్ని కదిపి చూసిన కరణం "వెధవ్వేషాలేస్తున్నాడు బయటికీడ్చెయ్యండిరా" అని పని వాళ్ళకో ఆజ్ఞ పారేసి లోపలికి వడిచారు.

"అయినా ఆ వెధవకి ఇదేంపోయేకాలం... అంత ఆచారపరులింట్లో దూరి బావి మైల పెడ్తాడా? అయినా బ్రాహ్మణభక్తి బొత్తిగా లేకుండా పోతోంది. బరితెగించిపోతున్నారు." ఇలా సాగిపోతున్నాయి వ్యాఖ్యానాలు. కాస్సేపటికి "ఏవేఁ టైమెంత!' కేకేసారు కరణంగారు రెండైందన్న శ్రీమతిగారి సమాధానం విని, "రేప్పొద్దున్నే లేవాలి, బ్రాహ్మణ్ని కనుక్కోవాలి, బావిలో నీళ్ళు అలాగే వాడుకుంటే వూళ్ళోవాళ్ళ ప్రాణాలు తోడేసారు" అని తను ఎందరి ప్రాణాల్ని తీస్తున్నారో తెలియని ఆయన నడుం వాల్చారు.

రాత్రి పొద్దుగూకిన దగ్గరనుంచీ లచ్మక్క కాస్సేపు తిట్టుకుని, ఇంతలో తాగొచ్చిన మొగుడిచేత నిష్కారణంగా తన్నులు తిని ఆ పైన పిల్లాడి గురించి బాధపడా చిట్ట చివరికి ఎవరి గుడెసెలోనో వుంటాడులే పొద్దుటే వస్తాడని సమాధానపడి కునుకు తీసింది. మర్నాడు రాముడి సంగతి వూరంతా గుప్పుమంది.

* * *

వారం రోజుల తరవాత రాముణ్ని తీసుకుని చంద్రాయుడు, లచ్మక్క బస్సు దిగుతున్నారు. ఆ రోజు అక్టోబరు రెండని, తమలాంటి వాళ్ళ కోసం ఎంతో పాటుపడ్డ మహాత్ముడి పుట్టిన రోజనీగాని వాళ్ళకి తెలియదు. దోవలో పరామర్శచేస్తున్న వాళ్ళకి మెటికలు విరుస్తూ మరెన్నో రకాలుగా అభినయం చేస్తూ ఏదో చెప్పుకొస్తోంది. సరిగ్గా అదే సమయానికి బి. డి. ఓ., తదితరుల బలవంతంమీదమైకు ముందు నిలబడ్డ కరణంగారు ముందు అసందర్భప్రలాపంగా స్టేజి మీదున్న పెద్దల్ని పొగిడేసి "గాంధీగారు అంటే ఎవరు? మన జాతిపిత. ముఖ్యంగా గొప్ప మహనీయులు. అస్పృశ్యతని తొలగించాలన్నారు. అంటరాని వాళ్ళని హరిజనులన్నారు. వాళ్ళని బాగుపరచడం కోసం. వెలుగులోకి తీసుకు రావడం కోసం ఎన్నెన్నో పథకాలు ఆనాడు ఈనాడు కూడా మన గవర్నమెంటువాళ్ళు చేస్తున్నారు. మనం అందరం గాంధీగారి అడుగుజాడల్లో నడుచుకోవాలి. కాబట్టి ముఖ్యంగా నేనిప్పుడు చెప్పేదేమిటంటే..." ఇలా కొనసాగుతోంది కరణంగారి వాగ్ధోరణి. మొన్ననే చంద్రాయుడి కొడుకుని చావ గొట్టించి ఇంతలోనే గాంధీగారి ఆదర్శాలని తవగబడ్డలల్లే వల్లేస్తున్నాడేవిటి అని చెవులు కొరుక్కున్న వాళ్ళు జనంలో లేకపోలేదు.

చంద్రాయుడు దోవన పోయే వాళ్ళెవరినో "ఏందప్పా! ఇమ్మాలుకాడ" అని అడిగాడు. "మీటింగవుతుండాది. కరణం చెప్తాండప్పా మీటింగు" కదిలిపోయాడు. గుడిసె తలుపు తీసుకుని లోపలికెళ్ళిన లచ్మక్క కడవ చంక నేసుకుని "ఇదో నీకేనయ్యా చెప్తాండేది. సోములమామింటికిబోయి మాకలు కొంద్రా" అని మొగుడికి పురమాయించి ఏదో గొణుక్కుంటూ తోటకేసి నడిచింది. "అవాడు సత్యాగ్రహం సాగించి స్వరాజ్యం తెప్పించేమ గాని ఇప్పుడుండి వుంటే ఈ మిట్టపల్లాలని సరిచెయ్యగలిగేవాడినా" అన్న ఆలోచనతో కాబోలు వణికినట్టుగా గాలికి వూగింది గుడిసెలో రాటకి రాముడెప్పుడో సంపాదించి వేలాడదీసిన గాంధీగారి కేలండరు. ●